

Aardwarmte, een natuurlijke bron van duurzame energie

Ongeveer 40 procent van de energie die we in Nederland gebruiken, gebruiken we voor warmte(toepassingen) zoals het verwarmen van onze huizen en gebouwen. Bij de overstap naar duurzame energiebronnen – de energietransitie – speelt warmte daarom een belangrijke rol. Aardwarmte biedt deze duurzame, hernieuwbare warmte.

Aardwarmte

Om klimaatverandering tegen te gaan en te voldoen aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord, worden steeds meer duurzame warmtebronnen gebruikt. Aardwarmte is een van de bronnen voor duurzame collectieve warmte, naast restwarmte, zonnewarmte, warmte uit oppervlaktewater en bodemenergie. Aardwarmte kan een belangrijke bijdrage leveren aan de warmtetransitie in Nederland. In potentie kan ongeveer 26 procent van de totale warmtevraag van de gebouwde omgeving in Nederland worden voorzien van aardwarmte als onderdeel van een collectief warmtesysteem. Een warmtenet dat gevoed wordt door aardwarmte kan, afhankelijk van de capaciteit van de bron, zo'n 4000 tot 7000 woningen duurzaam verwarmen.

Oriënteren op aardwarmte

Aardwarmte is duurzaam, betrouwbaar, wordt lokaal opgewekt en is op veel plekken in Nederland inpasbaar. Warmte uit eigen bodem, die direct toepasbaar is. Ook als de zon niet schijnt en de wind niet waait. De beschikbaarheid van aardwarmte, de omvang van de warmtevraag en de mogelijkheden voor een warmtenet verschillen per regio. Op de website www.allesoveraardwarmte.nl vindt u een checklist die inzicht kan bieden in de vraag of aardwarmte een passende en kosteneffectieve bron voor is uw gemeente.

Kiezen voor een warmtenet

Een warmtenet met duurzame warmtebronnen kan een goede oplossing zijn voor het verduurzamen van de gebouwde omgeving. De aanleg van een warmtenet in bestaande wijken is een flinke klus. Tal van factoren spelen mee, zoals de spreiding en het type bebouwing, de kosten, de beschikbaarheid van duurzame warmtebronnen, de financiële mogelijkheden, het maatschappelijk draagvlak en het daadwerkelijke aantal warmteaansluitingen. Dat betekent intensief samenwerken met alle betrokken partijen. Immers, burgers en bedrijven moeten worden overtuigd dat een collectieve warmtevoorziening de juiste oplossing is voor hun woning of vastgoed. Aardwarmte en warmtenetten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Benieuwd naar wat van belang is voor aardwarmte in warmtenetten? Bezoek de website van Stichting Warmtenetwerk: warmtenetwerk.nl/aardwarmteinwarmtenetten.

Welke rol speelt u als gemeente?

Op het gebied van aardwarmte hebben verschillende publieke actoren verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Aardwarmte is een mijnbouwactiviteit. Het ministerie van EZK is vergunningverlener en beleidsmaker voor de toepassing van aardwarmte. Maar waar ligt een rol voor gemeenten in aardwarmte?

- Gemeenten werken hun Transitievisie Warmte uit voor het eind van 2021. Hierin wordt de bronnenstrategie beschreven. Aardwarmte kan onderdeel zijn van de bronnen. De warmtekavels moeten groot genoeg zijn om een aardwarmtebron effectief in te zetten (4000 tot 7000 woningen).
- Gemeenten kunnen een faciliterende rol spelen bij het mobiliseren van vastgoedpartijen, zoals bijvoorbeeld woningcorporaties, zodat zij de mogelijkheden en kansen zien van warmtenetten.
- Gemeenten spelen – samen met de operator – een belangrijke rol bij de participatie van omwonenden. Omwonenden moeten zo goed mogelijk worden betrokken bij een aardwarmteproject in hun omgeving.
- Gemeenten worden door provincies betrokken bij advies over opsporings- en winningsvergunningen.
- Gemeenten worden door het ministerie van EZK gevraagd om advies bij de omgevingsvergunning.
- Gemeenten bieden ondersteuning bij het inpassen van projecten in de omgeving en reserveren tijdig de benodigde ruimte in ruimtelijke plannen.

Allesoveraardwarmte.nl helpt gemeenten

Aardwarmte staat op een kruispunt in haar ontwikkeling. Momenteel wordt aardwarmte voornamelijk toegepast voor de verwarming van kassen. Maar de energiebron heeft dus ook potentie om een grotere rol te spelen in de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Om bewoners, overheden en bedrijven beter te informeren over wat aardwarmte is, hoe het werkt en wat de voor- en nadelen zijn en hoe het past in de energietransitie, is de website allesoveraardwarmte.nl ontwikkeld. Deze website voorziet in de behoefte van een centrale plek met objectieve en gevalideerde informatie over aardwarmte, die u als gemeenten kan helpen.

De initiatiefnemers

Dit artikel is een publicatie van Energie Beheer Nederland (EBN), Geothermie Nederland en Stichting Warmtenetwerk. Zij zijn partners in het Masterplan Aardwarmte en initiatiefnemers van de website www.allesoveraardwarmte.nl. Vragen? Stuur een mail naar info@allesoveraardwarmte.nl.